

Vergaderjaar 2006–2007

30 455

EU-trendrapport 2006

24 202

Jaarverslag Europese Rekenkamer

Nr. 6

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 mei 2007

Hierbij bied ik u, namens het kabinet, aan: de eerste nationale verklaring over het financieel beheer van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL), afdeling Garantie¹. De minister van Financiën verantwoordt zich hiermee ten behoeve van het parlement over het financieel beheer van de gelden uit dit fonds over 2006 in Nederland. Deze nationale verklaring is aangekondigd in mijn brief van 4 december 2006².

Inleiding

De nationale verklaring over het EOGFL, afdeling Garantie, is de eerste stap naar een verantwoording over alle EU fondsen in gedeeld beheer en de afdracht voor eigen middelen in Nederland. In het vervolg van de programmaperiode 2007 – 2013 zal de nationale verklaring mede gaan omvatten de eigen middelen, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Europees Visserij Fonds. In de voorgenoemde brief van 4 december 2006 is deze fasering toegelicht.

In de voorliggende nationale verklaring wordt verklaard dat met betrekking tot EOGFL, afdeling Garantie, over de begrotingsperiode 2006 (16 oktober 2005 tot en met 15 oktober 2006) de systemen voor het financieel beheer een redelijke mate van zekerheid bieden voor de wettigheid en regelmatigheid van transacties en dat de uitgaven en ontvangsten naar beste weten wettig en regelmatig zijn. Hierna wordt deze verklaring nader toegelicht alsmede de omvang van de uitgaven en ontvangsten van dit fonds.

Europese ontwikkelingen financieel beheer

Tijdens de ECOFIN van november 2005 werden voorstellen van de Europese Commissie ter verbetering van het financieel beheer, waaronder door middel van een nationale verklaring, niet aangenomen. Mede dankzij het initiatief van Nederland is er nu toch beweging op dit vlak merkbaar. Hoewel er nog geen meerderheid van lidstaten is om een Raadsbesluit te

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² TK 2006–2007, 30 455 en 24 202, nr. 5.

kunnen aannemen over verbeterde verantwoording over EU fondsen op lidstaat niveau, leiden de bewegingen van Nederland en gelijkgestemde lidstaten en de Europese Commissie wel al tot concrete resultaten. Dit blijkt onder meer uit de groeiende belangstelling en gevoel van noodzaak voor verbetering van het financieel beheer en de verantwoording door lidstaten voor Europese gelden. Naast Denemarken, dat al eerder een verklaring ontwikkelde, heeft het Verenigd Koninkrijk een vergelijkbaar initiatief genomen als Nederland. Het aantal lidstaten is verder groeiende: Zweden en Oostenrijk hebben tijdens bijeenkomsten van de ECOFIN de afgelopen maanden aangegeven te onderzoeken wat er binnen hun nationale kaders mogelijk is om de verantwoording van EU-uitgaven te verbeteren. Nederland blijft samen met gelijkgestemde landen actief werken aan verbetering van het financieel beheer op lidstaat niveau. Dit wordt ondersteund door de maatregelen die de Europese Commissie neemt ter uitvoering van haar Actieplan naar een geïntegreerd controlekader. Met de voortgangsrapportage, die de Commissie tijdens de ECOFIN van maart 2007 presenteerde, noemde de Commissie als één van de prioriteiten uit het Actieplan die verder moet worden uitgewerkt, de opzet van de door lidstaten verplicht af te geven *Annual Summaries* van audit rapporten.

Nationale verklaring: Financieel beheer EOGFL op orde

Namens het kabinet verklaart de minister van Financiën aan het parlement en de Europese Commissie dat het Nederlandse deel van het financieel beheer van het EOGFL, afdeling Garantie, in Nederland op orde is, met vermelding van hierna genoemde opmerkingen. Zoals in de eerdergenoemde brief van 4 december 2006 aan uw Kamer is meegedeeld, baseert de minister van Financiën – als coördinerend minister voor het financieel beheer van het Rijk – voor de nationale verklaring zich in het bijzonder op de verklaring van de voor het desbetreffende fonds primair verantwoordelijke minister. In dit verband heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) voor 2006 verklaard, op basis van de informatie die hij tot zijn beschikking heeft en naar zijn beste weten, dat de systemen voor het financieel beheer een redelijke mate van zekerheid bieden voor de wettigheid en regelmatigheid van transacties en dat de uitgaven en ontvangsten naar zijn beste weten wettig en regelmatig zijn. Daarbij heeft de minister twee opmerkingen gemaakt (zie hierna). Aan de verklaring van de minister van LNV liggen certificerende rapporten van zijn auditdienst ter zake ten grondslag. Daarnaast zijn de aandachtspunten vermeld in de nationale verklaring opgenomen in de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag 2006 LNV (Begrotingshoofdstuk XIV). De totstandkoming van de bedrijfsvoeringsparagraaf is, conform de comptabiliteitswet voorwerp van accountantscontrole. Het jaarverslag LNV is voorzien van een getrouw beeldverklaring. Ten behoeve van het afgeven van de nationale verklaring heeft de minister van Financiën door de auditdienst Financiën een review laten verrichten op de accountantscontrole van de auditdienst van LNV.

De opmerkingen bij de verklaring betreffen de volgende punten van voorbehoud:

- 1) de mogelijke politieke en financiële risico's bij de implementatie en uitvoering op onderdelen van de controles op randvoorwaarden (cross compliance). Cross compliance betreft randvoorwaarden of normen waaraan de agrariërs zich moeten houden willen zij voorkómen dat zij op hun steun van de EU worden gekort. Het gaat bij die normen om de bescherming van het milieu, de gezondheid van mens, dier en plant en het dierenwelzijn en het behoud van de grond in een goede landbouw- en milieuconditie. Het ministerie van LNV heeft aangegeven dat het implementatieproces van Cross compliance complex is, de regelgeving ruimte laat voor interpretatieverschillen en meerdere partijen (ook

buiten LNV) betrokken zijn bij de implementatie en uitvoering. Op basis van de betreffende verordening moet op het handhavingsniveau één procent van de subsidieaanvragers voor inkomenssteun (agrariërs) jaarlijks worden gecontroleerd op het voldoen aan randvoorwaarden (Cross Compliance). De voorlopige conclusies van de EU commissie delegatie hebben betrekking op de uitvoering en de hoeveelheid controles uitgevoerd door decentrale overheden.

Wanneer uiteindelijk vast zou komen te staan dat op onderdelen de implementatie en uitvoering niet EU conform is, kan dit leiden tot forfaitaire kortingen op steunbetalingen aan agrariërs. Het financiële risico voor de lidstaat – indien uiteindelijk terugbetaling moet plaatsvinden – bedraagt minimaal 1% van de betreffende uitgaven. Het ministerie van LNV is met de betrokken gemeenten en instanties met een controlerende taak in gesprek om te beoordelen wat de conclusies van de Europese Commissie betekenen voor de controletaken in 2007.

- 2) voor lang openstaande vorderingen zijn de lidstaten verplicht 50% aan de Europese Commissie af te dragen. Het gaat dan om terugvorderingen die de lidstaat bij de eindbegunstigden claimt op basis van bij controles ter plaatse geconstateerde onregelmatigheden. Naar de stand van zaken van 31 januari 2007 over de stand per 15 oktober 2007 zal Nederland € 6 192 778 af moeten dragen aan de Europese Commissie. Tegelijkertijd wordt de terugvorderingprocedure richting de eindbegunstigden voortgezet.

De bevestigingen en punten van voorbehoud in de verklaring zijn beperkt tot zaken van materieel belang. Dit laat onverlet dat er sprake kan zijn van inherente (financiële) onzekerheden ten aanzien van interpretatie van Europese regelgeving die betrekking hebben op het jaar 2006.

Financiële betekenis EOGFL, afdeling Garantie, 2006

De afdeling Garantie van het EOGFL financiert hoofdzakelijk de uitgaven in het kader van de gemeenschappelijke ordeningen van de landbouwmakten, de ter begeleiding van de marktsteun ondernomen acties voor plattelandsontwikkeling en de buiten de regio's van doelstelling 1 uitgevoerde maatregelen ten behoeve van het platteland¹, de uitgaven voor sommige veterinaire maatregelen en de acties om voorlichting over het gemeenschappelijk landbouwbeleid te geven. In de afgelopen jaren zijn de subsidies voor geproduceerde hoeveelheden grotendeels vervangen door rechtstreekse betalingen aan de agrariërs.

De landbouw gelden vormden in 2006 het grootste aandeel in de subsidies die Nederland ontvangt vanuit de Europese Commissie. In totaal is € 1,217 miljard gedeclareerd bij de Europese Commissie. Dat geld is besteed aan inkomenssteun, exportrestitutie en plattelandsontwikkeling.

Het gaat concreet om de volgende uitgaven²:

Omschrijving	Definitief 2006 €
Granen	38 267 183,53
Rijst	0,00
Restituties voor niet in bijlage 1 EG-Verdrag genoemde producten (verwerkte landbouwproducten)	47 543 239,96
Voedselprogramma's	708,32
Suiker	42 947 012,10
Olijfolie	0,00
Vezelgewassen	1 674 263,55
Groenten en fruit	72 418 260,01
Producten van de wijnbouwsector	0,00
Afzetbevordering	1 627 695,02
Overige plantaardige producten/overige maatregelen	5 618 932,48
Melk en zuivelproducten	268 834 306,30

¹ Doelstelling 1: Bevordering van de ontwikkeling en structurele aanpassing van de regio's met een ontwikkelingsachterstand.

² Bron: Jaaraangifte 2006, Consolidatie Lidstaat Nederland, ministerie van LNV.

Omschrijving	Definitief 2006 €
Rundvlees	5 729 055,91
Schapen- en geitenvlees	0,00
Varkensvlees, eieren, pluimvee, producten van bijenteelt	8 440 793,43
Terugvorderingen	- 10 371 370,20
Totaal	482 730 080,41
Ontkoppelde rechtstreekse steun	0,00
Andere rechtstreekse steun	654 057 208,39
Extra steunbedragen	6 727 373,48
Tot een restcategorie behorende rechtstreekse steun	- 304 926,39
Terugvorderingen	- 1 553 293,53
Totaal	658 926 361,95
Plattelandsontwikkeling EOGFL, afd. Garantie	75 047 584,47
Overgangsinstrument voor de financiering van plattelandsontwikkeling	0,00
Totaal	75 047 584,47
Boekhoudkundige goedkeuring rekening vrg begrotingsjaren	36 764,51
Rechtmatigheidsgoedkeuring rekening vrg begrotingsjaren	- 158 235,60
Boekhoudkundige goedkeuring rekening vrg begrotingsjaren	- 157 899,34
Totaal	- 279 370,43
Interventiemaatregelen voor visserijproducten	160 818,21
Overige maatregelen	0,00
Visserijprogramma voor de ultraperifere regio's	0,00
Totaal	160 818,21
Totaal Generaal	1 216 585.474,61

Procedure

De nationale verklaring wordt tevens aangeboden aan de Europese Commissie ten behoeve van haar verantwoording over de Europese begroting aan het Europees Parlement.

De Algemene Rekenkamer zal ten behoeve van uw Kamer de nationale verklaring van haar oordeel voorzien. Een afschrift van dit oordeel zal door de minister van Financiën eveneens aan de Europese Commissie worden aangeboden als aanvullende zekerheid bij de Nederlandse verantwoording.

Slot

De voorliggende nationale verklaring is de eerste nationale verklaring van een lidstaat aan de Europese Commissie. Met deze nationale verklaring – op basis van vrijwilligheid – neemt het kabinet zijn (mede)verantwoordelijkheid voor het financieel beheer voor EU-gelden, in casu het EOGFL, afdeling Garantie. De totstandkoming van deze eerste nationale verklaring is voor alle betrokkenen een positief bewustwordings- en leerproces. De ervaringen met deze eerste nationale verklaring zullen bijdragen tot een verdere ontwikkeling van het instrument voor de andere fondsen en de eigen middelen.

De minister van Financiën,
W. J. Bos